

**PANEVĖŽIO APSKRITIES GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS VIEŠOSIOS
BIBLIOTEKOS
ATSPARUMO KORUPCIJAI POLITIKA**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Atsparumo korupcijai politika (toliau – Politika) – tai Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) korupcijos prevencijos dokumentas, įtvirtinantis Bibliotekos nulinės tolerancijos korupcijai poziciją ir nustatantis bendruosius korupcijos prevencijos principus.

2. Politikos tikslas – užtikrinti, kad Bibliotekos vykdoma veikla ir su Biblioteka susijusi asmenų elgsena atitiktų visuomenėje priimtus aukščiausius patikimumo, skaidrumo, sąžiningumo ir verslo etikos standartus.

3. Pagrindiniai Politikos uždaviniai yra:

3.1 mažinti korupcijos atsiradimo ir pasireišimo riziką Bibliotekos veikloje ir užtikrinti veiksmingą nustatytų korupcijos rizikos veiksnių valdymą;

3.2 nustatyti pagrindines korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Bibliotekoje gaires ir principus;

3.3 nustatyti pagrindines Bibliotekos darbuotojų, partnerių bei kitų suinteresuotų šalių elgesio korupcijos prevencijos srityje gaires ir siekti, kad jos būtų integruotos į Bibliotekos organizacinę kultūrą.

4. Politika taikoma visiems Bibliotekos darbuotojams, įskaitant ir Bibliotekos direktorių, savanorius, praktiką atliekančius ir kitus asmenis, veikiančius Bibliotekos vardu, nepriklausomai nuo jų santykių su Biblioteka formos bei atlygintinumo.

5. Konkrečios atsparumo korupcijai veiklos ir priemonės Bibliotekoje vykdomos vadovaujantis procesais, metodikomis, tvarkomis ir kitais vidiniais teisės aktais.

6. Biblioteka, patvirtindama Politiką, įsipareigoja netoleruoti korupcijos ir korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, įskaitant kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, piktnaudžiavimą suteiktais įgaliojimais, taip pat kitų korupcinio pobūdžio veikų, atliekamų siekiant naudos sau ar kitam asmeniui. Biblioteka taip pat netoleruoja interesų konfliktų, nepotizmo, kronizmo, neskaidraus sprendimų priėmimo, neteisėto atlygio ir kitų veiksmų, kurie sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti.

7. Politika yra Bibliotekos organizacinės kultūros ir darbuotojų elgesio normų formavimo dalis ir jos nuostatos taikomos visiems darbuotojams. Visi santykiai su Bibliotekoje aptarnaujamais asmenimis (fiziniais ir juridiniais), partneriais (instituciniais, socialiniais, ekonominiais, visuomeniniais), kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Politikoje įtvirtintais principais.

8. Politika parengta Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatomis bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos parengtą Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovą bei Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo viešajame sektoriuje gaires.

II.SKYRIUS SĄVOKOS

9. Politikoje naudojamos sąvokos:

9.1 **artimi asmenys** – darbuotojo sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų ir darbuotojo tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai;

9.2 **darbuotojas** – fizinis asmuo, įsipareigojęs atlygintinai atlikti darbo funkcijas pagal darbo sutartį su darbdaviu;

9.3 **interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimus, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar vykdyti pavedimą, susijusį ir su jo privačiais interesais;

9.4 **kyšis** – bet kokia forma išreikšta turtinė ar asmeninė nauda sau ar kitam asmeniui už pageidaujamą darbuotojo teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdydamas įgaliojimus. Asmeninė nauda gali būti materialinė ar nematerialinė, turinti ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinti;

9.5 **korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos, t. y. bet koks asmens elgesys, neatitinkantis teisės aktuose ar Bibliotekos vidaus tvarkose nustatytų elgesio standartų, jam suteiktų įgaliojimų, tuo siekiant naudos sau ar kitiems asmenims bei kenkiant Bibliotekos, kitų fizinių ar juridinių asmenų interesams;

9.6 **kronizmas** – draugų ir bičiulių protegavimas ir jų globa, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

9.7 **lobistas** – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padalinys, vykdytys lobistinę veiklą;

9.8 **lobistinė veikla** – veikla, atitinkanti šiuos tris požymius: 1) fizinio asmens, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jos padalinio veiksmai, susiję su teisėkūros procesu; 2) šiais veiksmais siekiama daryti įtaką lobistinei įtakai galintiems patirti asmenims; 3) įtaką siekiama daryti tam, kad savo atstovaujamo ar kito asmens interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai;

9.9 **nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (taip pat ir sugyventinių, partnerių) globa ir protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.

9.10 **piktnaudžiavimas** – darbuotojo naudojimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimais viršijimas, kai dėl tokių veiksmų žalos patiria Biblioteka, valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Bibliotekoje netoleruojamas tiek aktyviais veiksmais, tiek ir neveikimu atliekamas, tai yra neatlikimu veiksmų, kurie, atliekant savo pareigas ir įgaliojimus, buvo būtini, piktnaudžiavimas;

9.11 **prekyba poveikiu** – siūlymas, žadėjimas, susitarimas duoti kyšį arba kyšio davimas, siekiant, kad kitas asmuo, naudodamasis savo visuomenine padėtimi, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktų atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus;

9.12 **privatus interesai** – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines (darbo) pareigas;

9.13 **privačius interesus deklaruojantys asmenys** – valstybės tarnyboje dirbantys (arba jiems prilyginami) asmenys (valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, valstybės ir savivaldybių įmonių, biudžetinių įstaigų ir šių juridinių asmenų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai, kt.), kiti deklaruojantys asmenys (asmenys, dalyvaujantys pirkimų procedūrose, valstybės politikų visuomeniniai konsultantai, padėjėjai, patarėjai, valstybės ar savivaldybių įmonių valdybų nariai ir kt.), asmenys, ketinantys eiti pareigas (kandidatai į politikų pareigas ir pretendentai į valstybinę tarnybą);

9.14 kitos Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos

Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.

III. SKYRIUS

ATSPARUMO KORUPCIJAI PRINCIPAI

10. Atsparumas korupcijai Bibliotekoje formuojamas ir įgyvendinamas laikantis šių principų:

10.1 **nulinės tolerancijos** – Bibliotekoje netoleruojama bet kokios formos korupcija, įsipareigojama imtis tikslingų prevencinių priemonių, siekiant užkirsti kelią korupcijos apraiškoms;

10.2 **teisėtumo** – įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat Bibliotekos veiklą atsparumo korupcijai srityje reglamentuojančių teisės aktų nuostatas ir jų reikalavimus;

10.3 **atsakomybės už priimtus sprendimus** – Bibliotekos darbuotojas priimdamas sprendimus (įskaitant ir administracinius), turi prisiimti ir atsakomybę už priimtų sprendimų sukeltus padarinius;

10.4 **objektyvumo** – sprendimo (įskaitant ir administracinio) priėmimas ir kiti oficialūs Bibliotekos ir jos darbuotojų veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

10.5 **proporcingumo** – sprendimo (įskaitant ir administracinį) mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus;

10.6 **vadovų lyderystės** – Bibliotekos vadovai savo elgesiu rodo tinkamą pavyzdį, veikia išimtinai Bibliotekos interesų naudai ir užtikrina, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma tinkamai įgyvendinant Politikos nuostatas;

10.7 **darbuotojų įtraukimo** – darbuotojai informuojami apie Bibliotekoje įgyvendinamas korupcijos prevencijos priemones, supažindinami su atsparumo korupcijai veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, ugdomi elgtis skaidriai ir sąžiningai, skatinami pranešti apie šios Politikos nuostatų pažeidimus. Darbuotojai taip pat kviečiami įsitraukti į korupcijai atsparios aplinkos kūrimo procesus, nes kiekvieno darbuotojo indėlis į korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekai yra labai svarbus;

10.8 **kontrolės ir efektyvumo užtikrinimo** – užtikrinama nuolatinė įgyvendinamų atsparumo korupcijai priemonių kontrolė, stebima, ar šios priemonės yra efektyvios valdyti kylančias korupcijos pasireiškimų rizikas;

10.9 **skaidrumo ir viešumo** – Bibliotekos veikla yra vieša, išskyrus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus atvejus. Biblioteka visuose veiklos etapuose veikia atsakingai, aiškiai ir atvirai, teisės aktų nustatyta tvarka teikia (viešina) informaciją apie įgyvendinamas korupcijos prevencijos priemones, netoleruoja tiesioginių ir netiesioginių prekybos poveikiu apraiškų, susilaiko nuo bet kokių įtakos formų, neteikia labdaros politikams, politinėms partijoms, valstybės įstaigoms bei institucijoms;

10.10 **konfidencialumo užtikrinimo** – darbuotojai saugo Bibliotekos konfidencialią ir komercines (gamybines) paslaptis sudarančią informaciją, kuri jiems žinoma dėl darbo, neperduoda šios informacijos tretiesiems asmenims;

10.11 **visuotinio privalomumo** – korupcijos prevencijos subjektais yra visi asmenys. Bibliotekos darbuotojai informuojami apie Bibliotekoje įgyvendinamą korupcijos prevencijos politiką ir jų teises bei pareigas korupcijos prevencijos srityje;

10.12 **interesų konfliktų vengimo** – Bibliotekos veiklos sprendimai ir veiksmai grindžiami tarpusavio pasitikėjimo, objektyvumo, nešališkumo, viešųjų interesų viršenybės principais. Bibliotekos darbuotojai vengia bet kokio interesų konflikto, kuris galėtų turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui.

10.13 **atsakomybės neišvengiamumo** – kiekvienas asmuo, padaręs korupcinio pobūdžio veiką, neatsižvelgiant į einamas pareigas, atliekamas funkcijas, nuopelnus Bibliotekai, atsako teisės

aktų nustatyta tvarka;

10.14 Bibliotekos darbuotojai, vykdydami savo tarnybines (darbines) pareigas, įsipareigoja nesiekti asmeninės naudos sau ir (ar) artimiesiems. Bibliotekoje, direktoriaus įsakymu, yra nustatyta darbuotojų privačių interesų deklaravimo prievolė bei nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūra, iškilus interesų konfliktui.

IV. SKYRIUS

ATSPARUMO KORUPCIJAI ĮSIPAREIGOJIMAI

11. Biblioteka netoleruoja jokių korupcijos apraiškos formų ir įsipareigoja imtis prevencinių priemonių, rizikų identifikavimo (įskaitant ir korupcijos pasireiškimo riziką), siekdama užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Bibliotekoje. Biblioteka siekia, kad rizikos būtų nustatomos prevenciškai, t. y. dar joms nepasireiškus, nustatant prevencines rizikų valdymo priemones, įgalinančias išvengti nustatytų rizikų arba jas sumažinti iki priimtino lygio. Biblioteka siekia nuolat gerinti antikorupcinę aplinką.

12. Teisės aktų nuostatų bei elgesio normų laikymasis:

12.1 vykdant veiklą, Biblioteka ir jos darbuotojai laikosi visų įstatymų ir kitų Bibliotekai taikomų teisės aktų, įskaitant korupcijos prevencijos reikalavimų;

12.2 situacijose, kai ši Politika, įstatymai ar kiti teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio normų, Biblioteka ir jos darbuotojai elgiasi taip, kad elgesys atitiktų visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

13. Informacijos atskleidimas ir skaidri apskaita:

13.1 Biblioteka užtikrina, kad jos veikla ir tikslai būtų skaidrūs ir aiškiai deklaruojami, o pagrindiniai Bibliotekos dokumentai (Bibliotekos įstatai, strateginiai veiklos planai, metinės veiklos ataskaitos, finansinių ataskaitų rinkiniai) būtų viešai prieinami, užtikrinant visapusiškos informacijos atskleidimą ir visų suinteresuotų grupių interesų apsaugą;

13.2 nepaisant aukščiau nurodyto skaidrumo įsipareigojimo, Biblioteka ir jos darbuotojai saugo komercines paslaptis bei konfidencialią informaciją, kurios neatskleidžia jos neturintiems teisės gauti asmenims;

13.3 Bibliotekos finansinė apskaita turi būti tiksli, visas ūkines operacijas ir įvykius atspindėti teisingai, griežtai laikantis visų taikytinų teisės aktų ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų.

14. Interesų konfliktas:

14.1 Bibliotekos sprendimai ir veiksmai yra grindžiami teisėtumo, objektyvumo, nešališkumo, viešojo intereso viršenybės, skaidrumo ir atsakomybės principais. Darbuotojai privalo vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos objektyviam jų pareigų ar funkcijų vykdymui, o esant interesų konflikto situacijai, veikti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Bibliotekos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka;

14.2 Bibliotekos darbo priemonės, finansiniai, materialiniai ištekliai, vidinė ir konfidenciali informacija naudojama tik tiesioginėms darbuotojų pareigoms atlikti.

15. Dovanos ir svetingumas:

15.1 Biblioteka ir jos darbuotojai netoleruoja dovanų, paslaugų ar kitokio atlygio, jeigu jais siekiama paveikti darbuotojo sprendimą, veiksmus ar neveikimą arba atsidėkoti už atliktus veiksmus ar priimtus sprendimus;

15.2 Bibliotekos darbuotojai netoleruoja dovanų ar paslaugų, kurios neatitinka tarptautinio protokolo ar tradicijų, taip pat kurios nėra skirtos reprezentacijai;

15.3 Bibliotekoje gautos dovanos registruojamos, įvertinamos, perduodamos, saugomos ir administruojamos Bibliotekoje patvirtintos Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos dovanų politikos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Paramos teikimas:

16.1 Biblioteka netoleruoja paramos teikimo, kuris gali būti suprantama kaip kyšininkavimas;

16.2 Biblioteka neremia jokių politinių partijų, politinių organizacijų ar politikų.

17. Pirkimai:

17.1 Biblioteka užtikrina, kad visi jos vykdomi pirkimai būtų atliekami skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant prekes, paslaugas ar Bibliotekos lėšas;

17.2 tiekėjai atrenkami ir pasiūlymai vertinami pagal Viešųjų pirkimų įstatyme ir kituose viešuosius pirkimus reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus bei pirkimo dokumentuose iš anksto nustatytus, su pirkimo objektu susijusius ir objektyvius vertinimo kriterijus, užtikrinant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiekėjams tiek pirkimo procedūrų, tiek sutarties vykdymo metu;

17.3 Bibliotekoje yra nustatyti vidaus kontrolės mechanizmai, užtikrinantys aukščiau nurodytų principų įgyvendinimą įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus.

18. Prekybos poveikiu ir kyšininkavimo draudimas:

18.1 Biblioteka ir jos darbuotojai netoleruoja bet kokios prekybos poveikiu formos, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlo, neduoda ir neleidžia duoti kyšių, taip pat jų neprašo ir nepriima;

18.2 darbuotojas, gavęs prašymą duoti, pažadą, siūlymą priimti arba reikalavimą duoti kyšių, nustatęs prekybos poveikiu ar kitokios korupcinio pobūdžio veikos požymių arba gavęs duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta, daroma ar rengiama padaryti korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, privalo nedelsdamas informuoti darbuotoją, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, ir Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais bei tvarka pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai.

19. Nepotizmas ir kronizmas:

19.1. Biblioteka ir jos darbuotojai neproteguoja šeimos narių, giminaičių ir kitų susijusių asmenų (nepotizmas), taip pat darbuotojų draugų ir bičiulių (kronizmas), ypač priimant į darbą, skiriant į pareigas, vertinant darbuotojų veiklą, nustatant darbo užmokestį, skiriant paskatinimus ar priimant kitus su darbo santykiais susijusius sprendimus;

19.2. darbuotojai į laisvas Bibliotekoje pareigų pozicijas atrenkami skaidriai, objektyviai ir sąžiningai, vadovaujantis teisės aktų ir Bibliotekos vidaus teisės aktuose nustatytais reikalavimais;

19.3. darbuotojas, patekęs į situaciją, kurioje dėl jo šeiminių, giminystės, draugystės ar kitų asmeninių ryšių gali kilti interesų konfliktas arba abejonių dėl sprendimo nešališkumo, turi informuoti atsakingą asmenį ir, kai taikytina, nusišalinti teisės aktų ir Bibliotekos vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.

V. SKYRIUS

BIBLIOTEKOJE TAIKOMOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

20. Politiką Bibliotekoje formuoja Bibliotekos direktorius.

21. Darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, rengia ir teikia pasiūlymus Bibliotekos direktoriui dėl korupcijos prevencijos organizavimo, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą.

22. Bibliotekoje taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

22.1. rengiamas, koordinuojamas ir įgyvendinamas korupcijos prevencijos priemonių planas. Siekiant didinti atsparumą korupcijai, darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, rengia Bibliotekos korupcijos prevencijos priemonių planą, koordinuoja bei kontroliuoja jo įgyvendinimą. Korupcijos prevencijos priemonių planų rengimo paskirtis – užtikrinti pastovumo principą atitinkančią korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Bibliotekoje. Korupcijos prevencijos priemonių planas tvirtinamas Bibliotekos direktoriaus įsakymu.

22.2. atliekami tolerancijos korupcijai nustatymo tyrimai, vykdant vidaus kontrolę, kurių tikslas – nustatyti bendrą Bibliotekos darbuotojų požiūrį į korupciją, jų patirtis ir santykį su tokio pobūdžio apraiškomis, galimas Bibliotekoje korupcijos atsiradimo priežastis, taip pat siekiant

sužinoti darbuotojų požiūrį ir poreikį dėl korupcijos prevencijos priemonių taikymo. Darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, atsižvelgdamas į Korupcijos prevencijos priemonių planą arba savo iniciatyva atlieka Bibliotekos darbuotojų apklausą apie korupciją, korupcijos toleravimą ar netoleravimą;

22.3. nustatoma ir vertinama korupcijos pasireiškimo tikimybė. Darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritis, kurios turi daugiausiai korupcijos rizikos veiksnių;

22.4. atliekami pažeidimų tyrimai;

22.5. kreipiamasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimo tarnybą dėl informacijos apie asmenis gavimo. Siekiant užtikrinti, kad į pareigas būtų priimti ir tas pareigas eitų tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Biblioteka kreipiasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Bibliotekoje, pateikimo. Bibliotekos direktoriaus įsakymu yra patvirtintas Pareigybių sąrašas, dėl kurių teikiamas prašymas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją. Taip siekiama užtikrinti Bibliotekos personalo patikimumą;

22.6. darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijų patikrinimas ir interesų konfliktų kontrolė. Siekiant stiprinti interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veiklą, darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje bei kiti Bibliotekos direktoriaus paskirti atsakingi darbuotojai, pagal kompetenciją, tikrina darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenis ir teikia rekomendacijas, priminimus darbuotojams dėl privačių interesų deklaravimo. Bibliotekos direktoriaus įsakymu yra patvirtintas ir Bibliotekos interneto svetainėje viešai skelbiamas Pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti, o deklaravusieji, pasikeitus duomenims arba aplinkybėms, patikslinti privačius interesus elektroniniu būdu per privačių interesų registrą (PINREG), sąrašas;

22.7. vykdomas darbuotojų nusišalinimų administravimas. Darbuotojui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus ar kitaip juos paveikti, ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas darbo pareigas, jeigu atliekamos darbo pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Siekiant valdyti galimus ir esamus interesų konfliktus bei iš to kylančias rizikas, darbuotojams teikiamos rekomendacijos, kaip tinkamai pasielgti patekus į interesų konflikto situaciją;

22.8. vykdomas dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas. Bibliotekos darbuotojai negali priimti dovanų ar paslaugų arba jų teikti, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą. Bibliotekoje reglamentuojamas Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar šalies tradicijas, bei reprezentacinių dovanų administravimas;

22.9. pranešimų, gaunamų Bibliotekos vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas. Bibliotekos darbuotojams (esamiems ir buvusiems) bei asmenims, kuriuos su Biblioteka sieja ar siejo sutartiniai santykiai, yra sudaryta galimybė Bibliotekos vidiniu kanalu (praneseju.apsauga@pavb.lt) pateikti pranešimą apie pažeidimus Bibliotekoje, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą, pranešti apie galimai neteisėtus Bibliotekos darbuotojų veiksmus – galimus etikos, korupcinio pobūdžio, aplinkosaugos, darbų saugos, lygių galimybių, neteisėto paramos naudojimo, neatitikties atvejus ar kitas neteisėtas veiklas. Šio vidinio kanalo tikslas – identifikuoti piktnaudžiavimo atvejus lemiančias ar galinčias lemti Bibliotekos vidaus aplinkybes ir identifikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones;

22.10. lobistinės veiklos administravimas. Bibliotekoje siekiama skatinti Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymąsi ir užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai, siekiama, kad lobistinė veikla būtų skaidri, t. y. lobistinę veiklą turi teisę vykdyti tik į lobistų sąrašą įrašyti asmenys, o už lobistinę veiklą privaloma viešai atsiskaityti (deklaruoti) visuomenei;

22.11. diegiami antikorupcinio elgesio standartai. Bibliotekos direktoriaus įsakymu yra patvirtintas antikorupcinio elgesio kodeksas, su kuriuo supažindinami visi Bibliotekos darbuotojai ir raginami laikytis jame nustatytų reikalavimų;

22.12. darbuotojų antikorupcinis švietimas ir informavimas. Biblioteka darbuotojams organizuoja įvairius mokymus korupcijos prevencijos temomis. Bibliotekos svetainėje <https://www.pavb.lt/> yra skiltis „Korupcijos prevencija“ <https://www.pavb.lt/administracine-informacija/korupcijos-prevencija/>, kurioje skelbiama aktuali informacija korupcijos prevencijos temomis, darbuotojai kviečiami prisidėti prie Bibliotekoje korupcijai atsparios aplinkos kūrimo, taip pat nurodyta, į ką darbuotojai gali kreiptis, jei kyla klausimų, susijusių su korupcijos prevencija, galimo interesų konflikto situacija, privačių interesų deklaravimu PINREG sistemoje, nusišalinimo ar nušalinimo nuo pavestos užduoties, dovanų politika, lobizmu, kur darbuotojai gali kreiptis, norėdami pateikti pranešimą vidiniu pranešimų (praneseju.apsauga@pavb.lt) ir išoriniais pranešimų (pvz. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, prokuratūros) kanalais.

VI. SKYRIUS

POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

23. Bibliotekos direktorius, administracija ir skyrių vadovai savo elgesiu formuoja Politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, kad jų atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų vykdoma užtikrinant tinkamą šios Politikos nuostatų įgyvendinimą.

24. Bibliotekoje yra paskirtas darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, kuris yra atsakingas už korupcijos prevencijos klausimų priežiūrą bei kontrolę. Taip pat Bibliotekoje gali būti sudaryta nuolat veikianti darbo grupė kovos su korupcija klausimų priežiūrai, įgyvendinimui ar kontrolei. Bibliotekos darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinamai Politikai ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria apie galimą padaryti ar padarytą korupcinio pobūdžio veiką, viešųjų ir privačių interesų derinimo ar kitą nustatytų elgesio principų pažeidimą, skatinami išreikšti savo susirūpinimą informuojant apie tai tiesioginį ir padalinio vadovą (jei jis nėra darbuotojo tiesioginis vadovas), darbuotoją, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, Bibliotekos direktorių ar pavaduotoją.

25. Bibliotekos vadovybė užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, konfidencialumą ir, teisės aktuose nustatytais atvejais, kitas pranešėjo apsaugos priemones. Asmeniui dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo negali būti taikomas neigiamas poveikis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka. Jeigu asmuo, teikdamas informaciją, pagrįstai manė, kad teikia teisingą informaciją, vien tai, kad pateikta informacija vėliau nepasitvirtino, savaime nepanaikina įstatyme nustatytų apsaugos garantijų. Žinoma melagingą informaciją pateikusiam asmeniui Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytos garantijos netaikomos, o atsakomybė už tokios informacijos pateikimą taikoma teisės aktų nustatyta tvarka.

26. Biblioteka siekia ir ragina, kad šių Politikos reikalavimų laikytųsi visi fiziniai ir juridiniai asmenys, viešojo ir privataus sektoriaus atstovai, Bibliotekos tiekėjai, rangovai, subrangovai, vartotojai, konsultantai, tarpininkai, Bibliotekos vardu veikiantys asmenys ir kiti partneriai, todėl Politika skelbiama viešai.

27. Siekdama užtikrinti Politikos nuostatų įgyvendinimą, pažeidimų prevenciją, skaidrumą ir pasitikėjimą, Biblioteka sudaro sąlygas informuoti apie Politikos pažeidimus ir gauti reikiamą su jos vykdymu susijusią informaciją. Biblioteka skatina veiklos partnerius ir kitas suinteresuotas šalis pranešti apie bet kokius Politikos nuostatų pažeidimus elektroninio pašto adresu praneseju.apsauga@pavb.lt arba kitais pasirinktais Bibliotekos interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“ nurodytais kanalais.

28. Biblioteka užtikrina apie galimus pažeidimus informaciją pateikusių asmenų konfidencialumą ir, teisės aktuose nustatytais atvejais, taiko pranešėjų apsaugos priemones bei imasi priemonių, kad dėl pranešimo pateikimo asmeniui nebūtų daromas neteisėtas neigiamas poveikis.

29. Biblioteka užtikrina, kad visi galimi Politikos pažeidimai būtų tinkamai išnagrinėti pagal Bibliotekoje galiojančius vidaus teisės aktus, juos nagrinėtų įgalioti ir kompetentingi asmenys ir būtų taikomos atsakomybės, nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VII. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Už Politikos įgyvendinimo kontrolę atsako Bibliotekos vadovybė, skyrių vadovai ir darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje.

31. Politika peržiūrima ne rečiau kaip vieną kartą per dvejus metus ir (arba) atnaujinama pagal poreikį, taip pat keičiantis korupcijos prevenciją, viešųjų ir privačių interesų derinimą, lobistinę veiklą, pranešėjų apsaugą ar kitiems Politikos nuostatų taikymą reglamentuojantiems teisės aktams.

32. Su Politika supažindinami visi Bibliotekos darbuotojai. Asmenys, kurie nėra Bibliotekos darbuotojai, tačiau veikia Bibliotekos vardu ar jos interesais, su Politika supažindinami arba informuojami apie jiems taikomas jos nuostatas pagal jų veiklos pobūdį.

33. Kiekvienas darbuotojas Bibliotekos direktoriui arba darbuotojui, atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje, gali teikti siūlymus dėl Politikos tobulinimo.

34. Politikos nuostatų pažeidimas, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, sunkumą, pasekmes, darbuotojo kaltę ir kitas reikšmingas aplinkybes, gali būti vertinamas kaip darbo pareigų pažeidimas ir už jį gali būti taikoma Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose nustatyta atsakomybė. Nustačius galimos nusikalstamos veikos požymių, informacija apie tai perduodama kompetentingoms teisėsaugos institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.

35. Politika viešai skelbiama Bibliotekos interneto tinklapyje.
